

WSPOMNIENIE O PROFESORZE HENRYKU GREINERCIE

PROF. DR HAB. INŻ. HENRYK GREINERT

02.10.1934 – 25.11.2009

*Profesor gleboznawstwa, agronomii,
kształtowania środowiska*

Założyciel i Przewodniczący
Oddziału PTG w Zielonej Górze

Profesor Henryk Greinert urodził się 2 października 1934 roku w Iwcu – jednym z miast pięknego pomorskiego regionu Borów Tucholskich. Stopień magistra inżyniera rolnictwa ze specjalnością gleboznawstwo uzyskał w 1960 roku kończąc Wyższą Szkołę Rolniczą w Szczecinie. Aktywność naukowa i nieprzeciętne zdolności Profesora uwidoczniły się już w trakcie studiów. Będąc studentem działał w Studenckim Kole Naukowym Gleboznawców, od 1957 roku pracował w Katedrze Gleboznawstwa WSR jako technik, aby już w 1958 roku prowadzić zajęcia jako asystent. Po skończeniu studiów w roku 1961 awansował na stanowisko starszego asystenta, a po obronie pracy doktorskiej w roku 1966 – adiunkta.

Pracę doktorską zrealizował na temat *„Kształtowanie się zawartości i rozmieszczenia kobaltu w ważniejszych glebach Pomorza Zachodniego na tle niektórych ich właściwości”*. Tematykę badawczą tego okresu śmiało można nazwać pionierską dla ówczesnego gleboznawstwa polskiego. Badania zawartości i zachowania się mikroelementów w glebach sprawiły wiele kłopotów tak analitycznych, jak interpretacyjnych. Niezbyt „modne” było także analizowanie zachowania się pierwiastków występujących w glebach, nierzutuujących bezpośrednio na plonowanie roślin. Problematyka kobaltu, jako konstytucyjnego składnika witaminy B12 warunkującej tworzenie się hemoglobiny u zwierząt i ludzi, była *de facto* zagadnieniem interdyscyplinarnym, do czego przywykliśmy w czasach obecnych, wtedy było to *novum*.

Poszukując nowych wyzwań na niwie naukowej, dążąc do poznania osiągnięć innych środowisk badawczych, Profesor nie stronił od konfrontacji swoich wyników z osiągnięciami naukowymi innych ośrodków, w tym zagranicznych. W roku 1959 odbył staż naukowy w Obertraubling koło Regensburga (RFN). W latach 1968–1969 odbył staż naukowy w Katedrze Gleboznawstwa w Michigan State University (USA). Tematem przewodnim stażu było zagadnienie efektywności nawożenia gleb torfowych związkami manganu.

Już w roku 1972, Uchwałą Rady Wydziału Rolniczego Akademii Rolniczej w Szczecinie z dnia 26 czerwca, nadano Henrykowi Greinertowi stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie gleboznawstwa, na podstawie pozytywnej oceny dorobku naukowego i przedstawionej pracy pt. „Zagadnienie kobaltu w glebach murszowych”.

Lata siedemdziesiąte XX wieku to kolejny okres poszukiwań. Profesor swoją wiedzą i doświadczeniem wspierał Akademię Rolniczą w Szczecinie, Politechnikę Szczecińską oraz Instytut Melioracji i Użytków Zielonych w Szczecinie. Nie były to w Polsce proste czasy dla pracy naukowej. Praca naukowa oznaczała liczne wyrzeczenia – jednak dar wiedzy to ogromna odpowiedzialność. Tak właśnie uważał nasz Profesor. W roku 1979 zdecydował się na przeniesienie wraz z rodziną do Zielonej Góry, gdzie podjął pracę w Wyższej Szkole Inżynierskiej. Od samego początku wykazywał ogromną aktywność w kreowaniu nowych kierunków badań naukowych tego młodego wówczas ośrodka naukowego. Wprowadzając zagadnienia gleboznawstwa, ochrony gleb, rekultywacji gleb, chemii rolnej i środowiskowej do dydaktyki i nauki, znacząco rozszerzył spojrzenie na inżynierię środowiska – kierunek działań zgodny z wizją rozwoju zielonogórskiej uczelni. Równoległe prowadził działania naukowe i popularyzatorskie na płaszczyźnie pozauczelnianej, organizując m.in. Oddział Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego w Zielonej Górze. W roku 1985 zorganizował Ogólnopolski Zjazd PTG, którego to zaszczytu nie otrzymał wcześniej żaden tak młody oddział. Zapoczątkowało to nową falę badań w dziedzinie ochrony i rekultywacji gleb Środkowego Nadodrza.

Henryk Greinert, kierując się koniecznością poszerzenia wiedzy na temat rekultywacji gruntów zaburzonych i wskazania praktycznych możliwości jej wykorzystania, jeszcze w latach 80. XX w. założył wraz z zespołem doświadczenia polowe, celem przeanalizowania efektywności rekultywacji rolnej i leśnej terenów zdewastowanych przez przemysł wydobywczy. Ten kierunek badań był wówczas nowym wyzwaniem, nierozpoznanym nawet przez ośrodki naukowe zachodniej Europy. Niestety, wszelkie prace stwierdzające wadliwy stan środowiska przyrodniczego i jego elementów były w tamtym okresie odrzucane przez cenzurę. Miało to w przyszłości owocować zaniedbaniami w sferze rekultywacji gleb, o czym doskonale wiedział nasz Profesor, publikując pomimo wielu przeszkód wyniki swoich badań, głównie w czasopiśmie zachodnich.

Długo przyszło czekać Henrykowi Greinertowi na uznanie jego działań naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych. Tak naprawdę ten skromny człowiek nigdy nie starał się o tytuły i zaszczyty. Akt nadania tytułu profesorskiego podpisał w dniu 29 lipca 1991 roku Prezydent RP Lech Wałęsa.

Po uzyskaniu tytułu naukowego, badania Profesora i Jego zespołu z roku na rok stawały się coraz bardziej ukierunkowane, czemu sprzyjało powołanie pod kierownictwem Profesora H. Greinerta Katedry Odnowy Środowiska. Wiele lat starań, zmagania i pracy na płaszczyznach naukowych i administracyjnych uczelni, zaowocowało trwałym włączeniem nauk o glebie w system dydaktyczno-naukowy kierunków studiów: inżynieria środowiska i ochrona środowiska. Jest to niewątpliwym wkład Profesora Henryka Greinerta w naukowy rozwój środowiska zielonogórskiego.

Dokonania naukowe Profesora sprawiły, że współcześnie w wielu miejscach Polski mówi się o zielonogórskiej szkole rekultywacji leśnej. Nawiązał w tym celu trwałą współpracę z Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Zielonej Górze i wieloma innymi instytucjami. Wraz z zespołem badawczym, analizował możliwości rekultywacji zdegradowanych mechanicznie gruntów po wydobyciu węgla brunatnego, surowców skalnych, piasków, żwirów i glin, a także zdegradowanych chemicznie gruntów na terenach LGOM, Dolnej Odry, przy mniejszych zakładach przemysłowych oraz drogach kołowych i kolejowych. Miał dar zjednywania ludzi, wskazywania spraw ważnych a bagatelizowania błażych. To rzadkie przymioty, ze wszech miar godne podkreślenia.

Profesor Henryk Greinert jest znany w środowisku globalnym, w Polsce i za jej granicami. Tylko w ostatnim dwudziestoleciu opublikował 4 monografie naukowe, był autorem 8 rozdziałów w wydawnictwach zwartych, 41 artykułów w czasopiśmie. Pracował nad kolejną monografią, która miała zamknąć Jego obserwacje na temat kobaltu w środowisku. Był promotorem przewodów doktorskich i recenzentem doktoratów, habilitacji i wniosków o nadanie tytułu profesora. Wypromował liczną rzeszę magistrów inżynierów rolnictwa, inżynierii środowiska oraz magistrów ochrony środowiska.

Podczas swojej pracy w Zielonej Górze był między innymi Dyrektorem Instytutu Inżynierii Środowiska WSI, Dziekanem i Prodziekanem Wydziału Budownictwa i Inżynierii Sanitarnej Politechniki Zielonogórskiej, Dziekanem Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego, twórcą i kierownikiem Katedry, potem Zakładu Odnowy Środowiska, w końcu twórcą i kierownikiem Zakładu Ochrony i Rekultywacji Gruntów.

Wielką radość sprawiała Profesorowi praca ze studentami. Przekazywał z pasją swoje bogate doświadczenie. Cenili Go zarówno uczestnicy zajęć, dyplomanci i doktoranci, czerpiąc z wiedzy Profesora nieograniczone zasoby informacji. Jednak nie tylko wiedzy szukali u Henryka Greinerta – zjednywał On młodych adeptów nauki także swoją cierpliwością i otwartością.

Długo by jeszcze wymieniać osiągnięcia tego wspaniałego Człowieka. Może tylko choć w skrócie należy wspomnieć o Jego pracy z uczniami szkół średnich. Profesor przez długie lata był Przewodniczącym Okręgowego Komitetu Olimpiady Biologicznej dla uczniów szkół średnich. Pamiętają o tym nauczyciele i uczniowie regionu.

Profesor Henryk Greinert przeżył 75 lat, w tym 30 w środowisku zielonogórskim – to krótko, stanowczo za krótko. W tym czasie dał z siebie ogromnie wiele – wiedzę, ciepło, serdeczność, zrozumienie, spokój, szacunek do drugiego człowieka.

Takiego Go wszyscy zapamiętamy – jak uśmiechnięty, przechadza się korytarzami naszej Uczelni, przystając przy każdym współpracowniku, aby zamienić choć kilka zdań. Albo gdy w zabłoconych butach, ze szpadlem i próbkami glebowymi w dłoniach wracał z terenu, zachwycony nowymi spostrzeżeniami, z wyraźnym „naładowanymi akumulatorami”. Jak On kochał badania i zajęcia terenowe ze studentami! Ileż On miał werwy, ile praktycznej wiedzy, jak potrafił patrzeć i widzieć! To dla nas niepowetowana strata. W chwilach refleksji i zwątpienia będziemy kierować swoje myśli ku Niemu – On, jak zwykle, nie odmówi nam pomocy – przecież nigdy nie odmawiał.

*Dr hab. inż. Andrzej Greinert, prof. nadzw.
wraz z Przyjaciółmi Profesora*